

človnik 37 glasov. 27 glasov pa je bilo razcepljenih.

— **Pismo obupa.** Prijatelji nam piše: Me veselji, da imaš še toliko praktičnega idealizma. Uverjen sem da si na pravi poti! Treba je delati, bolj kakor kdajkoli. Uspeha pa v današnjih razmerah ne boš imel drugega razen svoje zavesti, da si storil svojo dolžnost in še več. — Jaz sem pri vsem svojem nemalem delu za druge postal — berač. Boda je tako pritiskala na nas, da je v nas ubila vso vero in upanje v zboljšanje razmer.

— **Presenečenje.** Nove draginske doklade bodo veljavne šele — s 1. marecem.

— **Minister za prosveto** je poslal finančnemu ministru predlog, naj se pred izpremembo zakona o dokladah vstavi nastopno: 1. Omožene učiteljice naj dobe cele dnevnice; 2. učiteljem v južnih krajih Srbije naj se povišajo dnevnice; 3. Belgrad, Zagreb, Ljubljana, Sušak in Kastav naj se uvrste v I. razred. — Ta predlog je stavilo ministru predsedstvo UJU. Ministar prosvete si je predlog takoj osvojil in napravil tozadevno vlogo, ki pa sprito situacije ni uspela.

— **Znamenje časa.** Ko so v začetku 2. tečaja vračali moji malčki, učenci 1. šolskega leta, izkaze o šolskem napredku, sem to priliko uporabil za razgovor. Izvedel sem zanimive stvari. Navaden kovaški mojster je daroval svojemu prvo-rojencu kot nagrado za dobro šolsko naznanilo konja, a mlajšemu sinu je kupil osla. Neki posestnik je obljubil svoemu šestletnemu dečku ponjia in lep voziček na vzmeteh, ako se bo v 2. tečaju bolje učil. Nekemu marljivemu učencu na njegov oče, ki je z deco oblagodarijen sodni uradnik, ni mogel kupiti niti nove tablice. — Takšne razmere so gotovo nezdružive, in merodajni krogi se najnikar ne čudijo, da se z vsakim dnevom večja številca onih, ki se hrepeneče ozirajo proti vzhodu in težko čakajo, da zasije rudeča zarja.

S. P.

— **Izmogavanje učiteljstva in učencev.** Pri vseh mizerni plači in »groših«, ki nam jih sedaj zopet obljubljajo — ko človek niti pol meseca ne more živeti od mesečne plače — krožijo po šolah pole za pristop k »Rdečemu križu«, da zopet plača učiteljstvo 6 Din in jih odtrga sebi in svoji deci. — Še ni ta pola iz rok, že pride druga, za zbirko med otroci za pasivne kraje. — Čas je že, da izrečemo svoj »veto« tudi šolski oblasti, ki pritiska na nas! Če bi žrtvovali svojim stanovskim napravam to kar žrtvujemo in da emo za druge, bi že davno imeli svoj »Konvikte« in še marsikaj.

— **Iz krogov nad 36 let služujočih učiteljev.** Zadnja točka dnevnega reda v šjeja šolskega sveta z dne 25. m. m. glaseča se: »Poziv 36 let služujočim osebam itd.« — se je preložila. Učiteljstvo je rado vedno, kdo je bil njen povzročitelj. Ali morda ministrstvo prosvete? — Ali se boče tudi z ostalimi državnimi uslužbenci tako ravnalo? — Ta nepričakovana zadeva je marsikaterega učitelja neljubo dirnila — kajti komaj smo prestali posledice svetovne vojne, komaj prenašamo povojne posledice, katere so skoraj težavnejše od prvih, dobi učiteljstvo brco od tiste korporacije, katera bi ga naj ščitila in mu pomagala k zopetni gospodarski ukrepi. Pa narobe! — Od ust sem si pritr-gaval, delal na dan 12—14 ur, nisem kadilec, ne izralec skromen v obleki itd. — tako sem si pred vojno prihranil nekaj tisočakov v ta namen, da si na stara leta postavim svoj lastni dom, da bi otroci vedeli, kje so »doma« — a prišla je vojna, vzela mi ves krvavo zaslužen prebitek, tako sem sedaj brez lastne strehe, še ne preskrbljeni otroci brez doma — in vrhu tega naj izpraznim uradno stanovanje, da napravim drugemu prostora. Pa kam naj grem? — Ali na streho? — Ko vendar ni stanovanja dobiti, ne v mestu, ne na kmetih! — Da sem pa še sposoben za poučevanje, kaže na mo a prvovrstna kvalifikacija. Kdo bo v bodoče poučeval od višjega šolskega sveta toliko propagiran kmetijsko-prirodoslovski pouk, ako bo moralo 150 učiteljev zapustiti šolsko sobo? — Kje je nadomestilo? — Ni ga! — Ako na res hoče država namesto enega dva plačevati, potem se naj k upokojitvi pozivljejo: 1. vsi slabo kvalificirani učitelji; 2. vsi 36 let služujoči, kateri so gmotno dobro ali prav dobro podprti in imajo preskrbljeno deco, ali so brez nje. — Še neka! Nam učiteljem — voditeljem — so vzeli skromno funkcijsko doklado — ker ni denarja — na drugi strani pa vleče lepo pokojnino mnogo predčasno upokojenih učiteljev, katere so se potem omožile in sedaj živijo v gmotnem oziru v sijajnih razmerah. Ali ni to krivica? — Kdor je sposoben za zakonski — je si-

gurno tudi za učiteljski stan! Sedaj pa pomislimo še strogih predpisov glede bolezenskih dopustov. — Kam plovemo? — ič.

— **Uporaba proračunskih zneskov za učila in knjige kraje učiteljske in šolske knjižnice.** Na dopis nekega šolskega vodje, ki je učiteljski zastopnik v okrajnem šolskem svetu se pojasnita gorenji predmetni zadevi naslednje: 1. O name-nu vzdrževanja in pomnoževanja učilske zbirke in knjižnice govorj jasno § 18. š. l. u. r. Najvažnejši toštvarni odstavki so: »Vsaka šola mora biti popolnoma preskrbljena z najpotrebnejšimi učili in samoučili... Okrajni šolski sveti naj se pre-pričaj ob pregledovanju proračuna o o stvarnih šolskih potrebščinah za nabavo šolski sveti sprejeli v proračun zneske, ki so potrebni za nabavo učil, eventualno naj okrajni šolski svet uradno ukrene, kar je v tem oziru treba... Pravtako naj pazi okrajni šolski svet, ali so se resnično uporabili zneski, ki so bili sprejeti v proračun o stvarnih šolskih potrebščinah za nabavo učil in knjižničnih knjig.« Tem zakonitim odredbam ni treba dostaviti drugega, kakor da se mora dosedanja izmera za nabavo učil in knjig z ozirom na visokost cen primerno zvišati. Ako krajni šolski svet ne da za učila in knjige v proračun postavlenega zneska v vsem obsegu, naj šolsko vodstvo poroča to na okrajni šolski svet, ki je glasom šolskega zakona dolžan nakupiti te knjige in učila na račun dotičnega krajnjega šolskega sveta.

— **Glede razobešanja zastav na šolskih in državnih poslopih** velja razpis višjega šolskega sveta od dne 2. maja 1919, št. 6337, ki pravi, da se ima ob državnih slovesnostih na šolskih poslopih razobešati vsaj ena večja državna zastava. To potrjuje tudi »poznejši« razpis od dne 4. decembra 1922, št. 15.734, ki določa, da je treba za vsako drugo priliko poobredi pravočasno prositi po uradnem notu za razobešanje zastav na šolskih poslopih. Šolski voditelji naj se vestno ravnajo po teh predpisih. Učiteljski zastopniki pa naj pazijo, da krajni šolski sveti šolske zakone v resnici spoštujejo.

— **Enoten učni načrt za srednje šole.** Prosvetno ministrstvo je zahtevalo od prosvetnega sveta, naj izvrši izvolitev članov, ki bodo izdelali nov enoten učni načrt za srednje šole.

— **Iz mestnega šolskega sveta.** O zadnji redni seji mestnega šolskega sveta z dne 27. januarja smo preeli nastopno obvestilo: Predsednik proglasi sklepčnost in otvoril sejo. Zapisnikar oglaš bistvene stvari iz predsedstva, pove, kako da so bile rešene in predlaga, da se vzemo na znanje, kar je bilo sprejeto. Brez ugovora je bil odobren zapisnik zadnje seje z dne 15. decembra 1922. Poročili o osebnih izpremembah in pa o daljših dopustih izza zadnje upravne dobe vzameta se na znanje. Razpravlja in sklepa se o dveh disciplinarnih zadevah. Poročila okrajnega šolskega nadzornika o nadzorovanju I. mestne dekliške osnovne šole. II. mestne deške osnovne šole in mestne pomožne šole v šolskem letu 1922/23, in z njimi združeni nasveti se sprejmo in predlože višjemu šolskemu svetu. Poročilo okrajnega šolskega nadzornika o delu na osrednjem šolskem vrtu in z njim združenem igrišču se odobri in se ima predložiti višjemu šolskemu svetu v odobrenje. Ko se reši še čvetero internih zadev deloma pedagoške deloma gospodarske vsebine, zaključí predsednik sejo.

— **Poročila sta se na Liki pri Zidanem mostu** učitelja gđ. Maruška Smolnikar in kapetan g. Ivan Novak. Vso srečo!

— **Poročila se je dne 12. t. m. tov. gđ.** Julka Zalokar, učiteljica v Kokri pri Kranju z g. Jurijem Povšnar, veleposesnikom in predsednikom krajnjega šolskega sveta Istotam.

— **Najcenejše in najboljše črnilo prodajava »Ides«** tvornica kemčin izdelkov v Tacnu pri Ljubljani, imenovana tvornica je solidno mlado domače in narodno podjetje ter se vsi njeni izdelki prodajajo v korist Jugoslovenske Matice. Ker so pri tem izdelki res prvovrstni in cene popolnoma konkurenčne, oziroma deloma še nižje kot drugje, bi bilo za slovensko javnost naravnost sramotno, ako bi ga ne podpirala. Predvsem opozarjamo na »Ides« praešek za črnilo (posebno priporočljivo šolam in uradom), kateri prednjači v tem, da raztopljen v mrzli vodi prekaša radi izborne kakovosti vse tu- in inozemske izdelke kakor tudi vse tekoče ekstrakte. Isto velja za »Ides« črnilo v obliki papirja (priporočljivo dijakom in učencem). To črnilo je domači izum ter je patent že prijavljen. Ker je v vsaki hiši prazna steklenica črnila, si vsak lahko s pomočjo »Ides« črnila v obliki papirja naredi črnilo. Priporoča se šolskim vodstvom, da bi naročili to zadnjo

novost ter jo prodajali učencem, kateri bi na ta način prihranili več kot 100%. V ostalem pa ima vse izdelke tvornice »Ides« (antracen črnilo, rdečilo, zelenilo, gumi arabicum itd.) v zalogi tudi Knjižarna Učiteljske tiskarne v Ljubljani. — Opozarjamo na današnji insert!

Nove knjige in druge publikacije.

— **kpl Charles de Coster: Ulenspiegel in Lam Dobrin.** Prevodna knjižnica 9. zvez. Strani 552. Cena broš. knjiž. 60 Din. vezani 70 Din. Poštini- na 3 Din. Založila »Tiskovna zadruga« v Ljubljani, Prešernova ul. 54.

— **kpl Knjižarna Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani** je izdala pravkar: **Baumbach: Zlatorog.** cena elegantno vezano Din 22. **Rodenbach: Mrtvo mesto.** broš. 18 Din. vez. 24 Din. — O knjigah še izpregovorimo. Opozarjamo na tozadevne oglaš v našem listu!

— **kpl Izšle so nove knjige: Zemljepis kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev** za IV. razred srednjih in njihov sorodnih šol. Cena vez. knjiž. 26 Din. — **Logaritmi.** Spisal Alojz Sodnik. Cena broš. knjiž. 22 Din. — **Srbska začetnica.** Za Slovence priredil dr. I. P. Cena broš. knjiž. 12 Din. Založila Jugosl. knjižarna v Ljubljani. — O knjigah še izpregovorimo.

— **kpl »Jugoslovanski Pomorac«** najljubšeje vabi na naročbo. Uprava in predništvo v Zagrebu, Prilaz Gjure Deželica 67. — Glej »Književnost«.

— **kpl Oskar Wilde: Lady Windermere.** Drama v štirih delanji. Prev. Radivoj Rehar. Str. 67. Cena —. Založila in izdala »Mariborska tiskarna«.

— **kpl »Ljubljanski Zvon«**, št. 1. Naroča se pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Prešernova ulica 54. Celo leto velja 90 Din.

— **kpl Cenni etnografico-storico-politici sulla Dalmazia.** Izdala Odb. Narodnog Vileča SHS za okupirane krajeve u Zagrebu. Cena 8 Din. Naroča se v knjižarni Josip Miličič, Maribor, Ruška cesta 45.

— **kpl Dva meseca narodne slobode u Drnišu.** Frano Ženko-Donadini. Cena 8 Din. Tisk Lenove tiskarne, Split. Naroča se v knjižarni Josip Miličič, Maribor, Ruška cesta 45.

— **kpl Kamatnik.** drama u četiri čina. Napisao Martin Solić. Knjižara Vin. Jurčić, Split. Cena 11 Din. Naroča se v knjižarni Josip Miličič, Maribor, Ruška cesta 45.

— **kpl Storia della »Citta di Tran«.** Opera di Paolo Andreis, nobile della citta stessa. Pubblicata per cura di Don Marco Perojević, Split, Hrvatska. Štamp. Trumbić i druž. Cena 54 Din. Naroča se v knjižarni Josip Miličič, Maribor, Ruška cesta 45.

— **kpl »Grobovi«.** Trilogija M. Foscola H. Pindemontia. — Prof. A. Sasso. Cena 10 Din. — Dohbi se v knjižarni Josip Miličič, Maribor, Ruška cesta 45.

— **kpl Alojz Gradnik: Srbske Narodne pesmi v slovenskem prevodu.** Izdala založba »Jug« v Ljubljani. Cena vez. 22 Din. nevezana 16 Din. — Dohbi se v Matični knjižarni v Ljubljani, Kongresni trg.

Književnost in umetnost.

— **kpl Oskar Wilde: Lady Windermere. Drama** v 4. delanji. Prev. Radivoj Rehar. Založila Mariborska tiskarna d. d. — Oskar Wilde (izg. ni) je v naši literaturi še malo znan. Izšle so dosedaj poleg te drame menda samo prekrasne »Pravilice« v Gradnikovem prevodu in to v Gorici, že po vojni, in vendar zasluži ta umetnik, da ga spoznamo поближе, saj je eden najodličnejših zastopnikov simbolizma, one literarne struje, ki se je tudi pri nas tako bogohotno razvila v Can-kariju in drugih, iz okostenelega realizma in naturalizma, prinašajoča s sabo dih novega življenja, polna najintimnejše čustvenosti in v pogledu v tajne globine človeške duše. Prenovila nam je tudi poetični izraz z novimi jezikovnimi in stilističnimi pridobitvami. Kot Verlaine na Francoskem, Maeterlinck v Belgiji in d'Annunzio v Italiji, tako je Wilde na Angleskem glavni zastopnik te struje. Wilde je bil Irec (1856—1900) in se je po končani visokošol. študijah v Oxfordu posvetil največ literaturi. Potoval je mnogo po Ameriki in se je slednjič nastanil v Parizu. Vsed usodnega razmerja do nekega lorda je bil obseden v dveletno ječo, s teškim prisilnim delom. Tam je ustvaril slavnoznano znamenito »Baldad o kazničin v Readingu« in »De profundis«, baje svoje najfiniješe delo. Konec njegovih znamenitih življenjskih »Izpovedi« sme iziti šele 15 let po njegovi smrti. — Nedosežnega glasnika neke plemenite, semtertja nekoliko izumetničene estetske umetnosti so nam uveljavili šele Nemci-Angleži so ga zavoljo njegovega osebnega prekrška tudi v književnosti prezrli. Wilde je v svoji umetnosti antipod Zolaju, Njemu človek ni socialno, temveč estetsko bitje. — Zgoraj navedena drama ima polno značilnosti Wildejevih umetniških vrlin, v slogu, idejah in zapletih. Milje visokih lordskih krogov je psihološko izveden do skrajnosti, posebno značilen pa je še problem materinstva. Kratka vsebina: Lady Windermere, žena bogatega lorda, je vsled ločitve zakona izgubila kot otrok svojo mater. Zvela je v misli, da ji je umrla. Njena mati, Mrs. Erlynne, ki je po ločitvi žvela svoje življenje, izve po časopisu čez 20 let o svoji hčeri. Vzbudi se v njej čud materinstva in se pojavi v bližini krogov svoje hčere, pod drugim imenom. Nastopa in se oblači kot demimondka ter prisili svojega zeta, da ji denarno podpira z grožnjo, da sicer izda svet, kdo je ona. Njena hči dobi slučajno v roke čekovno knjigo in izve, komu daje njen mož denar. Ko slednjič mož kljub ženinemu protestu povabi skrivnostno, lepo damo, na njeno zahtevo, še na domač ples, je Ladyna ženska čast užaljena od smrti. Še tisto noč zbeži iz mašeevalnosti od moža in se zateče v stanovanje lorda Darlingtona, ki jo je oboževal, in pusti možu poslovično pismo. Ona skrivnostna dama, njena mati, vse to opazi, vzame pismo in gre za hčeri. V stanovanju Ladynega prijatelja pride do pretresljivih scen med hčeri in njeno neznano materjo, dozdevno rušiteljico Ladyne zakonske sreče. Mati je prinesla s seboj tudi Ladyno pismo, ne da bi ga bil prej Ladyn mož prebral. V tem pride do sohe družba Lordov, med njimi tudi Ladyn mož. Ubežati ni več mogoče. Mati skrije hčer za zaveso, sama pa stopi v sosedno sobo. Lord dobe na zofi Ladyno pahlačo, Ladyn mož hoče zblazneti in se na mestu mašeevati nad prijateljem, dozdevnim zapeljivcem svoje žene. Zdal

stopi mednje Mrs. Erlynne in položaj je »raz-lasnjena«, ko pove, da je ona po pomoči zame-njala na Ladyne domu njeno pahlačo. Med to seeno Lady srklivo uide iz sohe. V zadnjem dejanju sta zakonska Windermere zopet prija-telja. Ona spozna možovo nedolžnost, možu pa ni bila odkrita ženina namera, da se hoče ločiti od nje. Vse te nezgode je iz materinske ljubezni preprečila v življenju tako prevarana in preizkušena Mrs. Erlynne, Ladyna mati. Ko pride Erlynne po slovo, jo zet sumnič nemoralnih raz-merij. Ona pa ne more in ne sme zaradi sreče svoje hčere izpovedati resnice in sprejme iz ma-terinske ljubezni vse zaničevanje družbe. Samo sliko svoje hčere z otrokom hoče še za slovo, a Lady ji da tudi dragoceno pahlačo, ker je vzljubila damo kot svojo rešiteljico. Po Erlynni-nem odhodu pride Lord August naznanit, da mu je Erlynne obljubila svojo roko. S tem so vsi prav zadovoljni. — Hvaležni smo prevajalcu za umetniški okus, je jezik kaže nekaj takih germa-nizmov, da bi človek kmalu kaj sumil. Tudi »Uršo Plut« se je že našlo, pa se še vedno išče. Fr. L.

— **kpl Martin Solić: »Kamatnik«.** Drama u čet-iri čina. Split 1913. Več sam naslov drame kaže, da se tu radi o nekim kamatniku, o kamatnicima, o lihvarima, koje su u prijašnja vremena bili prvi krvopijci narodni. Naš narod u Dalmaciji i u Istri pamti još i danas »patricijske« familije sa blagovučnim imenima, na žalost slavenskim, koji su, kao poturice, lišavali našega kmeta. Ti su gadovi i parasiti živeli samo o kamatima na račun siromaka. Radili nisu ništa korisna doli dangabili i prodavali zivceve ispod seoskih lipa. Bili su mogućnici, tresli su selima i gradovima, vedrili su i oblačili, spektakli i u mutnom lovilu. Da su oni bili duševno pokvareni, truhli, zavod-ljivci, nasrtljivci i napašnici, o tom ne treba ni govoriti, jer u svojoj ugojenosti, valjajući se u slasti i masti i dangubeći, oni drugo i nisu znali, već da opako misle i rade. Što je kamatnik? — »Kamatnici veliki su oni, zla značaja, čeljad su likava, koj drugomu dobra činit ne će.« »Jer kamatnik pohlepan je vazda za tudijem makar mrvica bila, ma Krezovo on da ima blago...« Kamatnik će »puk galiti, inoče ljubiti, a svoju će umoriti ljub«. Interes je kamatniku nada sve. Novac im je bog, njemu se klanjaju. Poštenim ljudima, koji drukčije shvataju svrhu našega ži-vota, novac je sredstvo, dok je ovim »kamat-nicima« novac cilj. Takva »kamatnika« predstavlja nam i ova drama. U idiličnu, nepokvarenu, čistu i iskrenu ljubav mladih srdaca umeša se kamatnik. Novac, zlato ima svoj upliv: nastane tragedija ljubavi, tragedija mladih ljudi, zlato iza-zove krv, on trži žrtve živih bica. Milivoj, jedinac gazde Ivana, zalubi se u lepu Rusalku, kćer posednika i bivšeg pomorskog kapetana Mi-hajla, koji je Ivanu dužan. Otac Ivan je time ne-zadovoljen, jer što će bogatstvo da ženi siro-maštinu! I slučaj htede, te baš onih dana dopu-tu star drug kapetane Mihajla, gavan Petar, u koga je jedinica Milka. Gazda Ivan pregovori sina, Milivoja se »zalubi« u Milku, a Marko, brat Rusalkke, uvređen, da osveti sestru, plane i na »amerikanski način« ubije Milivoja, Andrija, sin seljaka Stjepana, zalubi se u lepu Jelku, jedinicu udovice Mare. No gazda Ivan, kamatnik, podari Jelki nešto zlata, derdan itd. i ona mu se poda. Andrija se razljuti i ubije Ivana. Kamatnik otac i sin (ovaj po krivnji svoga oca), padaju kao žrtve osvete. — ič.

— **kpl Storia della citta di Tran. Opera di Paolo Andreis, nobile della citta stessa.** Pubblicata per cura di Don Marco Perojević. Split 1909. Ime odličnega povestičara Pavla Andreisa malo je poznato kod nas, premda je on u svoje vreme uživao glas uvaženog historičara. Roden je u Tro-giru, te je savremenik sugrađina mu Ivana Lu-čiću (1604.—1679). »Uz javnu djelatnost Andreis nije zapustio knjige i nauka. Stečena izobrazba u Italiji i dopisivanje s učenim prijateljima upli-valo je nam, te se sav posvetio znanosti, a oso-bito povjesti.« Kao Trogiraniin zanimao se osobito za povest svojega rodnog grada, te je napisao tu povest u 9 knjiga. Čitajući ovu povest čitalac se upoznaje ne samo sa prilikama mesta Trogira, nego sa celom ondašnjom Dalmacijom, koja je većim delom bila mletačkom vlašću, kao i sa Italijom. Ove dve zemlje bile su u najtežnjoj vezi, te je razumljiv i kulturni upliv Italije na Dalmaciju. Naša povesta književnost ima da bude u veliko zahvalna don Marku Perojeviću, koji je izdao na svet rukopise P. Andreisa i tako saču-vao od propasti ovo važno delo. — ič.

— **kpl »Jugoslovanski Pomorac«** propagira idejo in delovanje za naše morje in pomorstvo. Svoj važen cilj ima začrtan v dobrobit vseh na-roda, ne samo na morju temveč tudi na kopnem. Seznanja vse sloje od najnižjih do najvišjih, kaj je morje in kako važnost ima na nas. Vsakogar, ki ga zanima zgodovina, povesti, dogodki, bajke, in razni drugi spisi o morju, jih najde v »Po-morcu«. »Jugoslovanski Pomorac« želi tudi slo-venskih spisov; seveda se morajo tikati pomor-stva. (Eventualni spisi naj bi se pošiljali kar na uredništvo. — Glej »Nove knjige«.)

— **kpl Charles de Coster, Ulenspiegel in Lam Dobrin.** junaka veseljaka iz dežele flandske. Po-slovenila Otton Zupancić in Anton Debeljak. Pre-vođna knjižnica 9. zv. V Ljubljani 1923. — To prvovrstno delo belgijskega pisatelja Karla Ko-strja podaja v široko zasnovanih freskah žilavo borbo reformirane Flandrije proti tedanji španski nadvladi v tej državi (16. stoletje) ter obudo-vanja vredni odpor neustrašnih svobodnikov proti nečloveški inkviziciji, ki je v svoji krvavi krutosti spretno in umetno predočena. Oseba pro-slugle Ulenspiegla, neugnanega pavlihe in dov-tipnega kljukca, ter ogromna postava njegovega ješčega družabnika Loma Dobrina spajata v za-okroženo celoto vso bujno pestrost obilnih do-mislic in dogodkov, ki jih razvija neizčrpno pero priznanega pripovednika. Pristno godčevske bur-ke se menjavajo z nečuvnimi nasilji verskega sodišča, prizori iz javnih hiš se vrstijo za vo-jaskimi čini. Povest o tajinstvenem volkodlaku boste zasledovali z isto neutrdljivo pozornostjo, kakor jahanje na čarovniški klek. Za kraljevskim somoskuncem, ki ljubi le samega sebe na svetu, srečata starega pohotneža, i lovi nedorasle de-klince, potem meniha, ki zbira bratovščino zakon-skih žen in jih nage biča. Slične obilice zanimivih dejani ne najdete izlepa v kateri drugi knjiži. Kdor je enkrat prečital »Ulenspiegla«, ga bo go-tovo rad vnovič in vnovič prebral. Knjiga, je izšla v jako okusni opremi.

— **kpl »Ljubljanski Zvon«**, št. 1. novega let-nika je pravkar izšla. Odlikuje se z zelo mogo-vrstno vsebino. Dr. I. Glonar je objavil stvarno in zanimivo pisan članek »Lepa knjiga«, v kate-rem se je lotil pri nas doslej še popolnoma ne-navedenega vprašanja o zunanjih knjižni opremi. Čla-nec si bo s pridom prečital ne samo vsak tiskar-nar, založnik, stavec, pisatelj, marveč tudi vsi, ki umejo ceniti pomen lepe knjige. — Vseučilski prof. dr. I. Prijatelj nas uvaia v poezijo »Mlade